

Den styrkede læreplan for Højager Vuggestue

Højager Vuggestue ligger tæt på by og skov. Vi er et dagtilbud som har fokus på udvikling, og vi anvender faglig sparring, som et redskab til at blive klogere på praksis. Vi er en personalegruppe som består af både unge og mere erfarne, både pædagogmedhjælpere og pædagoger. Vores arbejde med den ny styrkede læreplan startede på et personalemøde i januar 2019. Dengang var vi en del af "De tre huse", en integreret institution som bestod af Højager Vuggestue og Fredskovhellet Børnehus. Alle fik indsigt i hvad der ville forventes af os til d.1.1 2020. Vi tog fat på at arbejde med rutinerne og med udgangspunkt i Søren Smidts bog, gik personalet i gang med at arbejde med måltiderne. Vi videofilmede og analyserede dem og derefter lavede vi prøvehandling ud fra analysen. På personale lørdagen d. 16 marts 2019 arbejdede vi med 2 emner fra det pædagogiske grundlag "barnesynet og dannelse og børneperspektivet" vi fik mange udsagn på, hvordan vi så på det i vores huse. Disse udsagn blev hængt i billederammer synligt i husene. Vi har tidligere arbejdet på, hvad De Tre Huse vil være kendt for: At børn i De Tre Huse bliver mødt med nærvær og forståelse;

Høj faglighed

Her er plads til forskellighed

Et inkluderende miljø med nærværende og deltagende voksne, hvor det enkelte barns læring og trivsel understøttes.

Fokus på at alle har brug for at være en del af et fællesskab og have gode venskaber.

Læring gennem leg.

Institutionen "De tre huse" blev nedlagt ved årsskiftet 2020/2021 og i dag fungerer Højager Vuggestue og Fredskovhellet Børnehus som 2 separate institutioner med en daglig leder i hver institution. I Højager Vuggestue har vi valgt at arbejde videre med rutiner som vores fokus i den ny styrkede læreplan. Vi har rutiner som en central del af vores årshjul. I vores årshjul er årstiderne og vores traditioner rammen.

DE RØDE FANER I LÆREPLANSBLOMSTEN

Alsidig personlig udvikling

Vi understøtter ved, at børnene mødes af voksne som er positive og anerkendende i deres tilgang og som er nærværende og imødekommende i det barnet/børnene viser og giver udtryk for. Voksne, som har fokus på både det enkelte barn og børnefællesskabet. Vi deler børnene op i mindre grupper ud fra pædagogiske overvejelser som relationer, legegrupper, spisegrupper o. lign.

Ved at udvikle på læringsmiljøet understøtter vi børnenes alsidige udvikling, gennem de tilrettelagte pædagogiske aktiviteter, som passer til børnenes nærmeste udviklings zone. Aktiviteter som giver plads til stille fordybelse som puslespil/perleplader o. lign, men også giver mulighed for mere fysiske aktiviteter som f.eks. forhindringsbaner/motorikbaner. Ture ud af huset i små grupper med et særligt pædagogisk formål.

Vi har et særligt fokus på at understøtte og styrke børnenes selvværd og selvtillid. Det at børnene oplever sig set og anerkendt af voksne har stor betydning for at børnene oplever sig betydningsfulde for fællesskabet. Når børnene oplever at kunne mestre nye kompetencer- selv at kunne tage sine sko på og af, er bidragende til at børnene bliver selvhjulpne, og samtidig bliver mødt af voksne, som giver dem den tid, der skal til, guider dem, støtter og hjælper, når det er svært, det er med til at give dem lyst og mod på at lære nyt.

Social udvikling

Ved at udvikle på læringsmiljøet og have fokus på børnefællesskaberne, understøttes den sociale udvikling. Vuggestuebørnene har faste spisegrupper med faste voksne. Vi har arbejdet med måltiderne i 2019, og blev opmærksomme på, ved at se på video og lave prøvehandlinger, vigtigheden af de voksnes placering ved bordet og hvilke børn, som havde brug for en voksen tæt og nogen havde behov for en voksen overfor. Vi oplevede hurtigt en positiv effekt for roen omkring måltiderne, nærværet og samspillet børn/børn imellem og børn/voksen.

Ved samlingerne at have øje for hvem er kommet og hvem mangler vi i dag, giver børnene et blik for den betydning, de har for fællesskabet og en oplevelse af at tilhørsforhold til en gruppe.

Vi giver plads og rum for børnenes egne valg af legekammerater. Vi arbejder også ud fra nogle pædagogiske refleksioner, om at skabe legegrupper på tværs af stuer og alder. Hvor den voksnes position kan starte med at gå foran og efterhånden gå mere over i en rolle, hvor den voksne er ved siden af børnene. Målet vil ofte være, at den voksne kan trække sig og være guidende og støttende, når der er behov for det.

Vi finder det vigtigt, at børnene oplever sig set, når de kommer i deres dagtilbud. Vi hilser på alle og inviterer dem til at komme ind i fællesskabet. Det kan være gennem en aktivitet eller en leg. Vi arbejder videre med rutinerne, f.eks. i garderoben. Vi fokuserer på selvhjulpnehed og styrker børnene i det. Vi ser det som en aktivitet at børnene selv kommer tøjet og bliver klar til at komme ud.

Kommunikation og sprog

I Højager Vuggestue arbejder vi på at udvikle på læringsmiljøet, så de fremmer de sproglige kompetencer hos børn.

I dagligdagen er vi opmærksomme på at sætte ord på børnenes handlinger og følelser, vi ser deres invitationer til dialog og griber invitationen, så børnene oplever sig set og forstået. Vi anvender udvalgte babytegn, som et redskab til at de helt små børn kan opleve at blive forstået og hjælper dem i overgange som bleskift, lur, spise osv. Det er et mål at vi skal udvide vores kendskab til babytegn på et personalemøde i 2023.

Vi bruger HANEN, som en bevidst sprogstrategi. HANEN er et redskab, som kan understøtte sproget gennem samspil.

I læsegrupper arbejder vi også med dialogisk læsning, et redskab som understøtter sproget gennem dialog. Stuerne tilbyder læseleg til små grupper børn.

Vi har stor opmærksomhed på, hvordan vores læringsmiljøer inviterer til samspil og fællesskaber. Vi arbejder med at have fokusord, fotos og sange, som passer ind i vores temaer og som samtidig ligger op til dialog med barnet. Vi vil i 2023 bestrebe os på at lave et månedens rim.

Vi har siden 2019 arbejdet med måltiderne. Vi er blevet opmærksomme på via videooptagelser, hvor stor betydning det har, hvordan både de voksne men også hvordan børnene placeres ved bordene, har betydning for hvordan dialog og sprogunderstøttende for den gode sproglige udvikling og samspillet.

Krop, sanser og bevægelse

Børns læring om deres krop, sanser og bevægelsesmuligheder er afgørende for deres motoriske, emotionelle og kognitive udvikling. Vores arbejde med børnenes kropslighed, sansning og bevægelse er med til at forme deres muligheder for at bruge og fornemme deres krop og udtrykke sig.

I Højager Vuggestue finder vi det vigtigt at sætte ord på børnenes handlinger, at vi er nærværende og bruger tid på hverdagens rutiner, der ligger meget læring i selv, at kunne mestre at kunne tage sko af og på. Børnenes selvværd styrkes og fører til lyst og vilje til flere nye handlekompetencer. Børnene udvikler tro på at de kan og bliver bedre til at tage nye initiativer på egne vegne og andres vegne. Dette styrker deres måder at kunne indgå i fællesskaber og at kunne samarbejde og være i relation med andre.

Vi understøtter børnenes motoriske udvikling i mange forskellige aktiviteter og rutiner. I måltiderne øver vi os i at kravle op og ned selv, spise med ske og gaffel. På badeværelset øves selvhjulpenhed både med ble og tøj af og på. I garderoben øves både grov motorik og finmotorikken.

I vores samlinger arbejder vi med at børn både har brug for at kunne sidde stille og have fokuseret opmærksomhed, men også at vi har brug for at bruge vores krop, til sang og musik.

Vi bruger vores legeplads og her kan hele kroppen blive udfordret og stimuleret. Der løbes op og ned, hoppes, gynges og rutsjes.

Natur science

I Højager Vuggestue giver vi børnene mulighed for at gøre sig erfaringer inden for mange forskellige områder og mange forskellige materialer. Vi arbejder ud fra at personalet skal være nysgerrige sammen med børnene og gå på opdagelse i det som interessere børnene og være med til at udvikle deres nysgerrighed og lyst til at lære nyt.

Vi giver børnene mulighed for at få viden om naturen – både planter og dyr, viden om vejret og om årstidernes skifte.

Vi arbejder med elementerne vand, luft og jord.

Vi giver mulighed for at skabe og understøtte deres nysgerrighed og mulighed for at eksperimentere, ved at materialer er til rådighed og ved at de møder voksne som understøtter der nysgerrighed.

Kultur, æstetik og fælleskab

Vi arbejder med de 6 læreplanstemaer i perioder hen over året på tværs af huset, hvilket giver mulighed for at børnene oplever fællesskaber på tværs af stuerne.

Vi giver dem mulighed for at sanse og skabe æstetiske oplevelser og senere bearbejde og udtrykke deres erfaring i form af malerier, tegninger m.m.

Vi understøtter børnenes tilgang til kulturen, vi holder fast i traditioner hen over året, såsom fastelavn, påske, jul, halloween.

Kultur og æstetik og fællesskaber er svært målbare, en markør for kvalitet kunne være: hvilke og hvor mange muligheder har børnene for at udtrykke sig.

Vi som pædagoger er procesorienteret og ikke produktorienteret. Det er ikke hvordan det færdige produkt bliver men processen for at nå dertil.

Kultur er en proces, hvorigennem børnene opnår mening, får viden og erfaringer. Derfor har børnenes aktive deltagelse i kulturelle processer stor betydning.

DE BLÅ BLADE I LÆREPLANSBLOMSTEN

Børnefællesskaber

At være en del af et fællesskab er essentielt for alle individer. I Højager Vuggestue har vi stor opmærksomhed på børns deltagelse i fællesskaber.

Vi indretter vores legemiljøer, så de indbyder til leg – både leg i små fællesskaber, f.eks. dukkekrogen, køkkenkrogen. I disse miljøer kan børnene skabe deres egne lege og/eller blive inviteret til legen af en voksen, som er bevidst om sin rolle i legen.

Vi giver plads til børns egne lege – stiller materialer til rådighed for børnene, som kan fremme børnenes fantasi, læring og udvikling.

Personalet inviterer til deltagelse i legegrupper – ud fra kendskab til det enkelte barns udviklingszone, og udviklingsbehov, det kan være eks. en sproggruppe eller relations gruppe.

I vores planlægning af aktiviteter har vi opmærksomhed på hvordan grupperne bliver dannet. Der kan være flere forskellige faglige grunde til gruppedannelserne som f.eks. alder – udvikling – sprog o.a.

I spiserutinerne kigger vi ligeledes på børnegruppen – vi fordeler børnenes placering ud fra flere parameter – Vi ser på relationer børnene imellem, det er vigtigt at vi støtter op omkring børnevenskaber. Vi vil gerne have en aldersspredning omkring bordet ud fra det pædagogiske perspektiv at de ”store” kan hjælpe de ”små” og de ”små” lærer af de ”store”. Ligeledes kan sproglige kompetencer også være et parameter – sprogstærke på dansk, kan hjælpe børn som er mindre sprogstærke på dansk.

Pædagogiske læringsmiljøer

Vi har i Højager Vuggestue siden 2019 arbejdet med udvikling af læringsmiljøet omkring måltiderne. Vi har arbejdet med video, som et redskab til at få øje på udviklingspunkterne og derefter udarbejdet en prøvehandling. Efterfølgende har vi optaget endnu en video for at få øje på om prøvehandlingerne har givet de effekter, som vi havde en hypotese om og om der måske var sideeffekter som vi ikke havde forventet. Det store og grundige arbejde har resulteret i, at personalet har udarbejdet målsætninger for måltiderne. Målsætninger for hvad vi gerne vil have, at børnene skal lære før/under og efter måltiderne. Hvad skal personalet gøre for at målsætninger skal kunne indfries og hvad kalder det på i læringsmiljøet, hvad skal være tilstede for, at opnå de mål, vi har sat os.

Forældresamarbejdet

I Højager Vuggestue lægger vi vægt på et åbent, respektfuldt og tillidsfuldt forældresamarbejde. Vi ser forældrene, som de vigtigste samarbejdspartnere, i arbejdet omkring at skabe de bedste betingelser for at deres barn trives, lære og udvikler sig. Vi inviterer forældre på besøg inden deres barn starter i dagtilbuddet, de får en rundvisning og en lille indblik i, hvordan hverdagen ser ud. Der aftales hvordan indkøring skal foregå og en forventningsafstemning om starten i vuggestue. Efter de første 3 måneder tilbydes forældrene en samtale med en personale fra stuen. Til samtalen taler vi om samarbejdet, barnets trivsel og den daglige dialog ved aflevering og afhentning. Vi kommunikerer daglig information til forældrene

på AULA og i de samtaler som vi inviterer til eller som forældrene har et ønske om. Vi afholder årlige samtaler, hvor vi ud fra ALLE MED og TRAS skemaer drøfter barnets udvikling, trivsel og læring. På disse samtaler, får vi sammen med forældrene et tydeligt billede af hvor barnets styrker ligger og hvor der eventuelt skal sættes ind med et særligt fokus eks sproget eller sætte ind på relations arbejdet, hvad kan forældrene arbejde med derhjemme og hvad kan vi gøre mere af i dagtilbuddet.

Forældrearrangementer henover året i Højager Vuggestue:

Spiseaftner. Der vil i løbet af foråret blive arrangeret spiseaftener på skift på alle stuer. En aften, hvor der er mulighed for at lære hinanden bedre at kende.

Bedsteforældredag. En dag hvor bedsteforældre eller andre familiemedlemmer inviteres til at komme med en sommerblomst, og sammen med deres barnebarn, niece, nevø, plante en blomst i en krukke eller i vores bed.

Sommerfest. En eftermiddag med boder på legepladsen, kagebod og hygge og samvær. Det kan også være en afslutning på et tema som børnene har arbejdet med i løbet af foråret/ sommeren.

Forældremøde. I oktober afholdes det årlige forældremøde. På det møde kan indholdet variere, det kan være forældretilfredshedsundersøgelsen vi arbejder med, eller et oplæg fra medarbejderne eller eksterne samarbejdspartnere. På det møde er der ligeledes valg til dagtilbudsrådet. Et råd med 5-7 forældrerepræsentanter som mødes 4-6 gange om året.

Julehygge. Vi hygger med klip, æbleskiver, saft, te og kaffe.

Børn i udsatte positioner

Børn i udsatte positioner er ikke en fast gruppe. Et barn kan være i en udsat position i en kortere eller længere periode eks ved en skilsmisse eller lign.

Vi skal som personale altid møde børnene positivt og have øje for om det enkelte er i trivsel og udvikler sig.

I Højager Vuggestue er vi beriget med en mangfoldig børnegruppe – vi har børn af anden etnicitet, vi har børn, som vokser op i en kernefamilie, vi har børn som er delebørn, vi har børn som mestre det danske sprog og andre som er nye på dansk. Det betyder at det pædagogiske personale skal kunne tilrettelægge og planlægge en struktur, som kan tilgodese alle de børn som kommer/er i en udsat position.

Vi strukturerer os i hverdagen, således at vi kan skabe små læringsmiljøer, med en lille gruppe børn, eks sproggrupper – her arbejdes der udviklingen af de sproglige/kommunikative strategier. Vi har i 2022 to pædagoger på HANEN forløb. HANEN er et sprogprogram, som bygger på at sproget udvikler sig i relationer.

Vi giver børnene mulighed for at kunne deltage i forskellige fællesskaber i små legegrupper, små aktivitetsgrupper og deltage i store fællesskaber i det omfang barnet kan det. Måske kan barnet sidde hos en voksen eller sidde ved siden af, måske kan barnet holde en lille ting i hånden som kan være det der skal til for at barnet kan opleve sig som en del af fællesskabet.

Når vi arbejder med børn i udsatte positioner kigger vi på de eventuelle udfordringer der kan være. Det er ikke iboende barnet, men en faktor uden for barnet, vi som professionelle skal håndtere.

Overlevering til børnehave

Vi tilbyder med forældrene om hvor barnet skal starte i børnehaven. Vi kører på besøg med en lille børnegruppe. Vi inviterer til en overleveringssamtale med forældrene og en medarbejder fra børnehaven samt en medarbejder fra barnets stue her i huset.

Barnesyn

I Højager Vuggestue lægger vi vægt på at se børn, som de forskellige individer, de er. Alle børn skal ses og opleve sig betydningsfulde for fællesskabet, alle børn skal behandles forskelligt, vi arbejder ud fra en differenceret pædagogik, hvor vi kigger på det enkelte barns nærmeste udviklingszone. Personalet følger børnenes spor, er nysgerrige og nærværende. Vi giver plads til børnenes initiativer og fantasi. Rum og plads til børns leg. Vi giver mulighed for, at børnene kan få medbestemmelse og valgmuligheder i forhold til dagens aktiviteter. Grupper og aktiviteter som kan styrke venskaber på tværs af stuerne. Vi har altid en skærpet opmærksomhed på det enkelte barns trivsel og udvikling - alle børn kan komme ind i perioder, hvor der er brug for noget særligt og det har vi øje for.

Dannelse og børneperspektivet

I Højager Vuggestue har børnene mulighed for at være medskabende for egen læring, ved at få mulighed for at undre sig og være nysgerrig på deres omgivelser. Det kræver at personalet understøtter børnenes nysgerrighed og inspirere og motivere og skaber rum for at børnene kan være aktivt deltagende.

Børnene skal opleve, at de har indflydelse og at de kan gøre en forskel i en udviklingsproces. De skal mødes af voksne, som er engageret og som støtter dem i deres udvikling, på det udviklingsstrin, hvor de befinder sig. Børnene skal opleve, at de har mulighed for at koble sig på de aktiviteter som giver mening og som har deres interesse.

Netværks pædagogerne fra det inkluderende netværk, har i foråret afsluttet et diplomforløb, hvor legen var en del af pensummet. Vi blev optaget af børneperspektivet og hvordan vi kan understøtte legen igennem børneperspektivet.

Vi har derfor siden 2021 arbejdet med egen fortællinger. Vi har skiftevis fremlagt egen fortællinger på personalemøderne hvilket har skabt dialog om børnenes intentioner og inspiration til at understøtte og videreudvikle legen fremfor at irettesætte eller stoppe børnenes initiativer.

Læring

Læring skal forstås bredt. Læring kan foregå gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, udforskning af naturen m.m. Det er derfor vores opgave at fremme børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

Når man tænker det ind i daginstitutioner handler det ikke kun om, at børnene skal tilegne sig faktuel viden om forskellige ting som farver, former, tal, ordforråd osv. Børnene lærer også gennem udforskning med krop og sanser, ved at undre sig og være nysgerrige, ved at eksperimentere og slippe fantasien løs alene eller i samspil med andre børn og voksne. Vi i Højager er med til at skabe trygge læringsmiljøer, hvor børnene opfordres og bliver støttet i at prøve, at turde begå fejl og prøve igen.

Børns læring finder ikke kun sted i de voksenplanlagte aktiviteter, som f.eks. maleaktivitet eller klippe klistrer. Børn lærer hele dagen, både i de voksenplanlagte aktiviteter, men i lige så stor grad i hverdagens rutiner som f.eks. at hente mad og i børnenes leg.

Vi forsøger derfor at inddrage børnene i alt hvad vi kan. Det kan være i hvad der sker når man fryser ting og tør dem op. Hvad sker der i de forskellige årstider med sne, regn, blade, blomster osv.

Leg

Leg er grundlæggende for børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Gennem legen udvikler børnene deres identitet, sociale kompetencer og en forståelse af den verden, de er en del af. De rammer, vi som pædagogisk personale skaber omkring legen, har stor betydning for kvaliteten af børnenes leg.

Det er en generel forståelse, at børn lære igennem leg. Derfor er legens betydning væsentlig som en del af barnets udvikling. Både barnets egen alsidige personlige, sociale udvikling og i legen bliver der mulighed for at indgå i et fællesskab.

I Højager er det vigtigt for os at rumme alle børn. Dette gør vi igennem legen, hvor vi som personale og understøttende omsorgsperson er med til at sætte rammer for et fællesskab.

Vi kan modellere på rammerne i takt med det behov der kommer til udtryk i det fællesskab der er omkring den konkrete leg. Nogle gange skal vi invitere os ind i selve legen som en observatør, der ved sin deltagelse kan gå foran, bagved og ved siden af. Når vi leger griner vi sammen, fjoller sammen, konstruere sammen og udvikler fantasien. Her igennem opstår der relationer både blandt børnene, men også mellem barn og voksen.

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi samarbejder med flere interessenter i nærmiljøet. Vi anvender os af de tilbud og muligheder der er i nærområdet. Det kan være legepladser, skoven m.m. som vi besøger. Vi inddrager børnene i dagligdagens gøremål, en cykeltur ned til byen og få lavet kop af nøgler. På tur op og ned af stien og kigge på blomster, gravemaskiner, træer osv. For de mindste børn er simple ting i hverdagen med til at skabe forståelse for at de er en del af en større verden. Vi tager også imod studerende fra KP og SØPU. Vi inddrages i de studerendes projekter, og i opgaver, hvor de har brug for at få afprøvet teorier og praksis.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Vi er i gang med at skabe et læringsmiljø, som afspejler de aktiviteter, som der arbejdes med, børnene evt. produkter, vil hænges op i huset, billeder som er blevet taget under processen vil også hænges op, så børn og voksne kan fastholde deres fælles erfaringer. Vi pynter huset i forbindelse med vores fælles traditioner for at skabe sammenhæng på tværs af stuerne.

Vi vil gerne i foråret 2023 arbejde videre det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

Læreplanen er udarbejdet i januar 2019
Læreplanen er revideret i september 2022
Læreplanen er evalueret og revideret i april 2023